

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ekojärjestelmätki 2023

Mirka Holmén ja Hanna Muilu

Peltotukien haku 2023 –koulutus kunnille,
ELY-keskuksille, neuvojille ja sidosryhmille

14.3.2023

Sisältö

- Yleistä ekojärjestelmätuesta
- Tukitaso ja maksun rajoitteet
- Tukiehdot toimenpiteittäin:
  - Talviaikainen kasvipeitteisyys
  - Luonnonhoitonurmet
  - Viherlannoitusnurmet
  - Monimuotoisuuskasvit
- Ekojärjestelmätuki Vipussa
- Yhteenveto

Yleistä ekojärjestelmätuesta

- Uusi EU:n kokonaan rahoittama, eli suora tuki
- Yksivuotinen sitoumus, valittavissa neljä eri ekojärjestelmää:
  - Talviaikainen kasvipeite (sitoumuskausi 30.10.-15.4./16.5.)
  - Luonnonhoitonurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Viherlannoitusnurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Monimuotoisuuskasvit (sitoumuskausi kalenterivuosi)
- Tuensaajan oltava aktiiviviljelijä

Tukitaso

- Arvioidut tukitasot vuonna 2023:
  - Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha
  - Luonnonhoitonurmet 65 €/ha
  - Viherlannoitusnurmet 80 €/ha
  - Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha

Maksun rajoitteet

- Talviaikaisen kasvipeitteen tukea voidaan myöntää tuenhakijalle, jolle myönnetään kyseisenä tukivuonna perustulotukea
- Luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien ekojärjestelmien tukea voidaan myöntää enintään 25 %:lle tilan suorien tukien tukikelpoisesta alasta
  - Tukialueella C luonnonhoitonurmien ekojärjestelmän tukea voidaan myöntää enintään 10 prosentille tilan suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Viherlannoitusnurmille tukea voidaan maksaa samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin.
- Monimuotoisuuskasvien niittykasveille ja peltolintukasveille tukea voidaan maksaa samalle alalle enintään kahtena vuonna peräkkäin.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Talviaikainen kasvipeitteisyys

Vähimmäistason vaatimukset

- Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite
  - 33% peltojen ja pysyvien kasvien alasta oltava kasvipeitteistä (kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu)
- Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus
  - Velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi mikäli määrä laskisi yli 5 % viiteosuudesta.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukiehdot

- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea, jotka ovat **sänki- tai kasvipeitteisiä** (tukihakuvuonna sänkikesannoksi ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana).
- Tukea voidaan myöntää:
  - pellon ja pysyvien kasvien alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 15.4.2024 ja
  - pysyvän nurmen alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 16.5.2024
- Tuenhakija ilmoittaa kasvipeitteiset alat syysilmoituksella.

Talviaikaiseen kasvipeitteeseen hyväksyttävät alat

- viljat
- tattari
- kvinoa
- öljykasvit
- kuitukasvit
- palkokasvit
- siemenmausteet
- seoskasvustot
- syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit
- ruokohelpi
- luonnonhoitonurmet
- viherlannoitusnurmet
- kumina
- mansikka
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- kerääjäkasvit
- välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit
- viherkesannot
- talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot
- Myös kemiallisesti tuhottu nurmien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki kelpaa talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen.

Pysyvä nurmi talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä

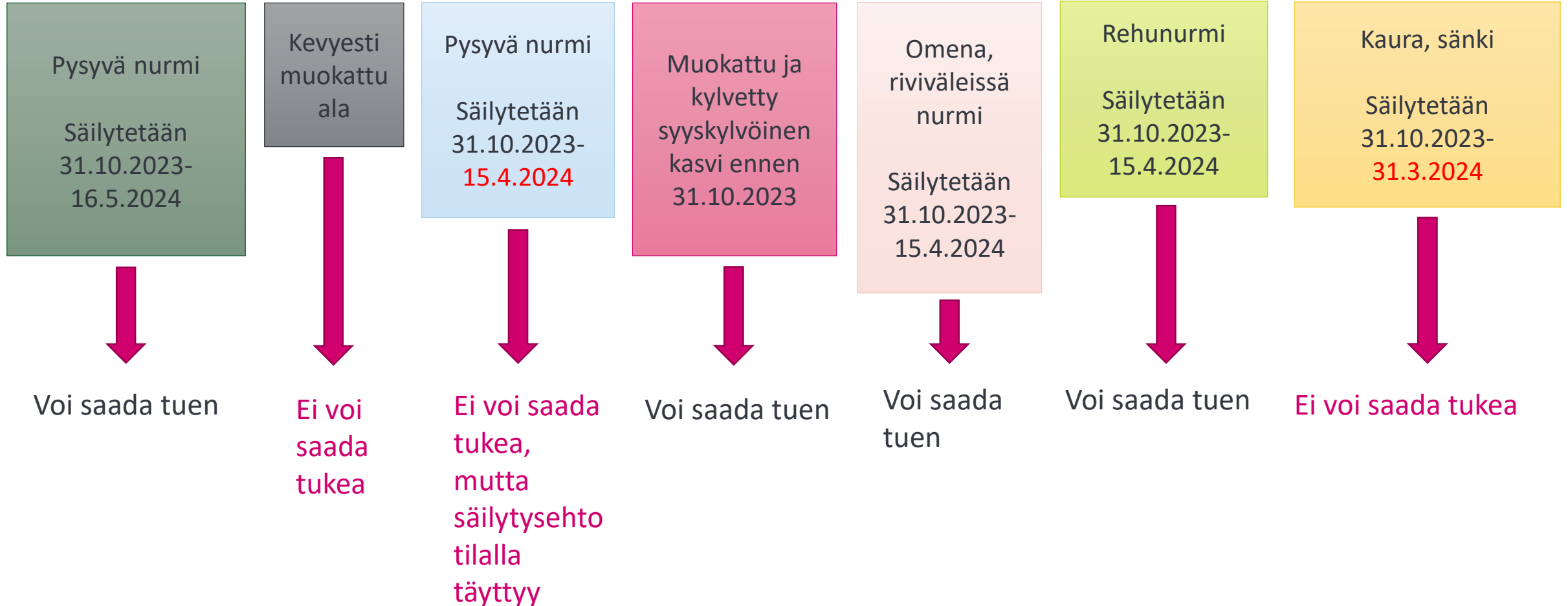
- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä muokkaamattomana 31.10.2023 - 16.5.2024
- Tuenhakija ei saa vähentää pysyvän nurmen alaa tilallaan sinä aikana, jona hän sitoutuu talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään.
  - Jos tuenhakija hakee pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hän ei voi muokata pysyvän nurmen lohkoa ajanjaksolla 31.10. -16.5.
  - Silloin, jos tuenhakija hakee osalle tilan pysyvistä nurmista talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hänen on säilytettävä myös sellainen tilan pysyvän nurmen ala muokkaamattomana 31.10.2023 -15.4.2024, jolle hän ei hae tukea.
- Ennen 31.10.2023 voi pysyvän nurmen kyntää ja kylvää sinne esimerkiksi syyskasvin. → tällöin ala ei ole enää pysyvää nurmea ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteisyyden näkökulmasta.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea ei makseta:

- Vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otetulle alalle
- Natura-alueiden pysyvän nurmen alalle
- Pysyvän nurmen alalle silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä
- Ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeiden alalle ja vastaavalle Ahvenanmaan toimenpiteen alalle
- Ympäristösitoumuksen turvepeltojen nurmien alalle ja vastaavalle Ahvenanmaan toimenpiteen alalle
- Ympäristösopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuus ja maisema aloille

Esimerkki talviaikaisen kasvipeitteisyyden tuesta

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonhoitonurmet

Vähimmäistason vaatimukset

- Ehdollisuuden lannoittamaton vyöhyke:
  - Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.
- Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus
  - Velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi mikäli määrä laskisi yli 5 % viiteosuudesta.

Luonnonhoitonurmen tukiehdot

- Muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen:
  - Muokkaus sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
  - Luonnonhoitonurmena voi ilmoittaa vanhan monilajiseksi kehittyneen nurmen tai uuden monivuotisilla nurmikasveilla kylvetyn kasvuston.
    - Jos kylvää uuden nurmikasvuston, viljelymuistiinpanoihin kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
  - Siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia saa olla typensitojakasveja.
  - Kasvusto säilytettävä ja ehtoja noudatettava elokuun loppuun asti. Voi päättää 1.9. alkaen.

Luonnonhoitonurmen tukiehdot

- Lannoitus:
  - Ei saa lannoittaa.
- Kasvinsuojelu:
  - Kasvinsuojeluaineita voi käyttää vain kasvuston päättämiseen.
  - Jos luonnonhoitonurmen kasvuston päättää kasvinsuojeluaineilla, ei voi ilmoittaa samaa alaa luonnonhoitonurmeksi seuraavana vuonna.
- Niitto, laidunnus ja sadonkorjuu:
  - Niitettävä vähintään joka toinen vuosi viimeistään 31.8.
  - Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä vuosittain viimeistään 31.8. siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.
  - Laidunnuksessa ja sadonkorjuussa ei rajoitteita

Luonnonhoitonurmen tukea ei makseta:

- Vuoden 2022 jälkeen maatalouskäyttöön otetulle alalle
- Natura-alueiden pysyvän nurmen alalle
- Pysyvän nurmen alalle silloin, jos ennallistamismenettely otettaisiin käyttöön

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viherlannoitusnurmet

Vähimmäistason vaatimukset

- Ehdollisuuden lannoittamaton vyöhyke:
  - Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.
- Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus
  - Velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi mikäli määrä laskisi yli 5 % viiteosuudesta.

Viherlannoitusnurmen tukiehdot

- Muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen:
  - Muokkaus sallittu vain kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
  - Voi ilmoittaa tukihakuvuonna kylvetyn tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetyn kasvuston, jossa on vähintään neljää eri kasvilajia.
    - Voi ilmoittaa myös sellaisen alan, joka ilmoitettu edellisenä vuonna ympäristökorvauksen viherlannoitusnurmena, jos se on ollut viherlannoitusnurmea enintään kaksi vuotta. Kasvuston tulee tässäkin tapauksessa täyttää ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmen vaatimukset.
  - Siemenseoksen painosta vähintään 20 prosenttia on oltava typensitojakasvia.
    - Viljelymuistiinpanoihin kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet
  - Kasvusto säilytettävä ja ehtoja noudatettava elokuun loppuun asti. Voi päättää 1.9. alkaen.
    - Toisen ja kolmannen vuoden kasvuston voi päättää 1.8. alkaen, jos alalle kylvää syyskylvöisiä kasveja.

Viherlannoitusnurmen tukiehdot

- Lannoitus:
  - Ei saa lannoittaa.
  - Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella voi käyttää lannoitteita 1.8. alkaen, jos alalle kylvää syyskylvöisiä kasveja.
- Kasvinsuojelu:
  - Kasvinsuojeluaineita voi käyttää vain kasvuston päättämiseen.
  - Jos viherlannoitusnurmen kasvuston päättää kasvinsuojeluaineilla, ei voi ilmoittaa samaa alaa viherlannoitusnurmeksi seuraavana vuonna.
  - Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella voi käyttää kasvinsuojeluaineita 1.8. alkaen, jos alalle kylvää syyskylvöisiä kasveja
- Niitto, laidunnus ja sadonkorjuu:
  - Niitettävä vähintään joka toinen vuosi elokuun loppuun mennessä.
  - Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä vuosittain elokuun loppuun mennessä siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Viherlannoitusnurmen tukea ei makseta:

- Vuoden 2022 jälkeen maatalouskäyttöön otettu ala
- Natura-alueiden pysyvän nurmen ala
- Pysyvän nurmen ala silloin, jos ennallistamismenettely otettaisiin käyttöön
- Luonnonmukaisessa tuotannossa oleva ala

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Monimuotoisuuskasvit

Vähimmäistason vaatimukset

- Ehdollisuuden lannoittamaton vyöhyke:
  - Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

Monimuotoisuuskasvien tukiehdot

- Muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen:
  - Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
  - Kylvettävä tuenhakuvuonna. Tukea voidaan myöntää myös syyskylvöisille monimuotoisuuskasveille, jotka on kylvetty edellisen vuoden syksyllä. Saman niitty- ja peltolintukasvuston voi ilmoittaa monimuotoisuuskasviksi seuraavana vuonna.
    - Viljelymuistiinpanoihin kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
    - Voi ilmoittaa myös sellaisen niittykasvien tai peltolintukasvien alan, joka ilmoitettu edellisellä vuonna ympäristökorvauksen monimuotoisuuspeltona. Kasvuston tulee tässäkin tapauksessa täyttää ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien vaatimukset.
  - Ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen.
  - Kasvusto säilytettävä ja ehtoja noudatettava syyskuun loppuun asti.

Monimuotoisuuskasvien tukiehdot

- Lannoitus:
  - Saa lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä.
- Kasvinsuojelu:
  - Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty.
- Niitto, laidunnus ja sadonkorjuu:
  - Saa niittää vasta kasvuston pääasiallisen kukinnan jälkeen, kuitenkin aikaisintaan 1.8.
  - Laidunnus on kielletty.
  - Edellä kerrotusta poiketen, riistakasveilla kylvetyn kasvuston voi korjata riistan ruokintaa varten.

Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit

- Kasvusto kylvettävä siemenseoksella, jossa on vähintään kahden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:
  - auringonkukka
  - hunajakukka
  - sinimailanen
  - persianapila
  - muut kylvövuonna kukkivat apilat
  - keltalupiini
  - virnat
  - ruis- tai ahdekaunokki
  - malvat
  - kehäkukat
  - öljypellava
  - Mesikät
- Lisäksi seoksessa voi olla muita kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja enintään 30 prosenttia siemenseoksen painosta.

Riistakasvit

- Kasvusto kylvettävä siemenseoksella, jossa on vähintään kahden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:
  - viljat
  - tattari
  - auringonkukka
  - öljypellava
  - rypsi
  - rapsi
  - sinappi
  - herne
  - Härkäpapu
  - rehukaali
  - öljyretikka
  - rehusokerijuurikas
  - naattinauris tai turnipsi
  - ruisvirna
  - rehuvirna
  - ruistankio
  - heinäkasvit
  - Apilat
- Siemenseoksen, jossa on viljaa, heinäkasveja tai apilaa, on oltava aina myös jonkin muun edellä listatun yksivuotisen kasvin siementä, joka ei ole vilja, heinäkasvi tai apila.

Riistakasvit

- Ei saa perustaa sellaisten teiden läheisyyteen, joiden liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa.
  - Perustettavan riistakasvikasvuston etäisyyden on oltava vähintään 50 metriä tällaisesta tiestä.
- Riistakasveilla kylvetyn kasvuston voi korjata riistan ruokintaa varten.
  - Kasvuston voi käyttää riistan ruokintaan joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla.

Niittykasvit

- Siemenseoksessa oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan siementä sekä vähintään yhtä monivuotisen niittykasvin siementä:
  - harakankello
  - valkoailakki
  - ahdekaunokki
  - keltasauramo
  - ketoneilikka
  - mäkitervakko
  - nurmikohokki
  - purtojuuri
  - puna-ailakki
  - päivänkakkara
  - ruusuruoho
  - särmäkuisma
  - muu vastaava kotimainen niittykasvilaji
- Siemenseoksessa voi olla myös muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan viljojen siemeniä.

Peltolintukasvit

- Siemenseoksessa oltava vähintään yhden (edellisellä dialla luetellun) niittykasvin siemeniä
- Sekä vähintään yhden kasvin siemeniä seuraavista:
  - ruisvirna
  - hunajakukka
  - kehäkukka
  - pellavat
  - durra
  - punahirssi
  - tattari
  - maissi
  - auringonkukka
  - kvinoa
  - rypsi
  - rapsi
  - kumina
  - viljat
- Viljojen siemeniä saa olla seoksessa enintään 50 kg/ha.
- Apiloita ei hyväksytä peltolinnuille tarkoitetuiksi monimuotoisuuskasveiksi.

Ekojärjestelmätuki Vipussa peltotukien haussa

Kasvlohko B 2,50 ha

Kasvi

Luonnonhoitonurmi

Lohkoa laidunnetaan

Kyllä

Luomun vaihe

Ei luomutuotannossa

Perustamisaika

Perustettu tuenhakuvuonna

Lisätiedot

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Suspendisse ut nisi non dolor viverra placerat.

Pysyvää nurmea

0,00 ha

Kasvlohko B 2,50 ha

Kasvi*

Monimuotoisuuskasvit (niittykasvit)

Luomun vaihe*

Ei luomutuotannossa

Perustamisaika

- Valitse -

Ekojärjestelmätuki

Talviaikainen kasvipeite

i Ilmoita syysilmoituksella alat, joista haet talviaikaisen kasvipeitteisyyden ekojärjestelmätukea. **x**

Luonnonhoitonurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Viherlannoitusnurmet

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Monimuotoisuuskasvit

Toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 13,01 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Peruuta

Tallenna

Ekojärjestelmätuki

Muokkaa

Talviaikainen kasvipeite

Toimenpide valittu, ilmoita pinta-alat syysilmoituksella.

Yhteenveto

- Neljä ekojärjestelmää
  - Talviaikainen kasvipeitteisyys
  - Luonnonhoitonurmet
  - Viherlannoitusnurmet
  - Monimuotoisuuskasvit
- Kaikkiin sitoudutaan peltotukien haussa
  - Alat, joista haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, ilmoitetaan syysilmoituksella

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

